

Spis treści

Czego można spodziewać się po tej książce 8

I. Dlaczego śpiewamy – gramy – słuchamy muzyki? 11

- ▶ Dla przyjemności i rozrywki 16
- ▶ Gdy budzi w nas wiele uczuć 20
- ▶ Spodziewając się ulgi i pocieszenia 25
 - ▶ Aby uspokoić pijanych i dzikich 28
 - ▶ Dla relaksu 33
- ▶ Dla zdrowia 35
 - ▶ Ale: czasem wskazana jest ostrożność 38
- ▶ Przy okazji 40
 - ▶ Tańcząc 41
 - ▶ Oglądając 43
 - ▶ Jedząc i pijąc 46
- ▶ Z zalecenia wychowawców 48
 - ▶ Ale: czasem skutki bywają nieprzewidziane 54
- ▶ Bo władza muzyce sprzyja 56
- ▶ Bo władza muzyki potrzebuje 59
- ▶ Ze snobizmu 63
- ▶ Z przymusu 65

II. Gusty różne, gusty zmienne... 69

- ▶ Ci śpiewają, tamci wyją 70
- ▶ O różnicach, wadach i zaletach 74
- ▶ Sonata i symfonia – zarzewia nowych konfliktów 81
- ▶ „Róże” i „kaktusy” 84
 - ▶ Kłujące harmonie 86
 - ▶ Gdzie jest melodia? 93
 - ▶ Wielogłosowy galimatias 96

▶ Dźwiękowe wieżowce 100

▶ Jak „kaktusy” stawały się „różami” 103

▶ Poważna – rozrywkowa 106

▶ Różnorodność źle widziana 110

III. Definicje i metafory 121

- ▶ Mowa uczuć 124
 - ▶ Muzyka – mowa 125
 - ▶ Muzyka wespół z poezją – w służbie uczuć 130
 - ▶ Gdy mowa zawodzi... 131
 - ▶ Od „słodczy” po „wiekuistą tęsknotę” 133
 - ▶ Słowo o muzyce 141
 - ▶ Sprzeciw wobec zalewu uczuć 146
 - ▶ Kompromis między sercem a rozumem 149
- ▶ Gra z dźwiękami 151
 - ▶ Kompozytor jako badacz 152
- ▶ Kosmiczna harmonia 155
 - ▶ Muzyka natury 161
- ▶ Na bis: objawienie i doskonałość 165

IV. O wirtualnym istnieniu muzyki 169

- ▶ Muzyka z fantazji 171
- ▶ Muzyka zapisana nutami 174
 - ▶ Narodziny dzieła 175
 - ▶ Jak dokładne bywają „przepisy na wykonanie”? 178
 - ▶ Przewaga zapisu nad improwizacją 182
- ▶ Podział ról 183
 - ▶ Uprzywilejowani 186

V. Kompozytor 191

- ▶ Przymus i powołanie 192
- ▶ Zajęcie i zawód 197
 - ▶▶ Umowy nie przewidują arcydzieł 198
 - ▶▶ Geniusz: na specjalnych warunkach 204
 - ▶▶ Kompozytorzy z wyboru 207
 - ▶▶ Z lotu ptaka 209
- ▶ Od idei do partytury 210
 - ▶▶ Impulsy i wizje 211
 - ▷▷▷ Słowo: nie zawsze na początku 212
 - ▷▷▷ Iluminacja: części lub całości 214
 - ▷▷▷ Inspiracje muzyczne 217
 - ▷▷▷ Nastroje, uczucia, przeżycia 218
 - ▷▷▷ Obrazy i wizje 221
 - ▷▷▷ Podróż 223
 - ▷▷▷ Wstrząs na życzenie 224
 - ▷▷▷ Zainspirować może cokolwiek 226
 - ▷▷▷ Zamiar 229
 - ▶▶ Praca 229
 - ▷▷▷ Miejsce pracy – głowa 232
 - ▷▷▷ Szybko – długo 233
 - ▷▷▷ Idea – materiał 235
 - ▷▷▷ Znaleźć – zrobić 240
 - ▷▷▷ Relacja szczegółowa 241
 - ▷▷▷ Pod presją 245
 - ▶▶ Opera – praca we dwoje 246
 - ▶▶ Porady z różnych dziedzin 254
 - ▷▷▷ Znajdź temat i nie zapomnij o kontrastach 254
 - ▷▷▷ Pamiętaj o słowach i ich treści 256
 - ▷▷▷ Przewiduj reakcję 257
 - ▷▷▷ Znaj głos i instrumenty 258
 - ▷▷▷ Pamiętaj (a czasem zapomnij) o wykonawcach 261

▷▷▷ Pamiętaj (lub zapomnij)

o publiczności 262

▷▷▷ Myśl tylko o sobie 263

▶ Chęci – umiejętności – talent 265

VI. Wykonawca 271

- ▶ Wrażenia utrwalone słowami 274
- ▶ Do śpiewaków 279
 - ▶▶ Edukacja śpiewaka 283
 - ▶▶ Porady dla gwiazd 286
- ▶ Do instrumentalistów 289
 - ▶▶ Grać, czyli śpiewać 290
 - ▶▶ Jak budzić emocje bez słów? 293
 - ▶▶ Przed publicznością 295
 - ▶▶ Solo i w zespole 299
 - ▶▶ Co powinien wiedzieć i umieć artysta 302
 - ▶▶ Nuty natchnione i fałszywe 304
 - ▶▶ Przed pierwszym wykonaniem 306
- ▶ Jak dyrygować orkiestrą 309
- ▶ Koda 317

VII. Słuchacz 319

- ▶ Słuchacze bywają rozmaici 321
- ▶ Edukacja słuchacza 330
 - ▶▶ Ideał 332
 - ▶▶ Jak zostać melomanem? 335
- ▶ Słuchacze wymarzeni 339
 - ▶▶ Mr. Samuel Pepys 340
 - ▶▶ Pan Piotr Wierzbicki 343
- ▶ Pisarze słuchają inaczej 346

Indeks nazwisk i tytułów dzieł 353